

bar podria ser pluralitzar després en **Quaustaubars*. Amb l'eliminació de la *u* en síl·laba pretònica, ajudada per la dissimilació respecte de la *u* següent, podríem obtenir la forma actual. És evident.

Puidobàs. Nom d'una pda. al terme d'Areny. Sembla clar que es pot segmentar com *Pui d'Obàs* i interpretar com *Puig d'Albars* 'puig d'àlbers'. Però seria també lícit interpretar **Puis Albars* 'puigs blanquinosos', amb *albar* adjectiu. La *-d-* no provendria aquí de la preposició *de*, sinó de la dissimilació de la *-s* de *Puis*, que hauria quedat en posició intervocàlica: *z-s > d-s*, amb el normal fet dissimilatori que trobem a *encisam > enci(d)am* (cf. *LleuresC*, 256). Aquí la *-d-* no arribà a caure a causa del caràcter conservador de la modalitat ribagorçana. Hem oït als joves d'Areny pronunciar *púideyás*, però a la gent de més edat li hem sentit dir *púidobàs* i *puiobàs*. Era aquesta la pronúncia de la Sra. Dolors Boher, nascuda el 1896, que tenia un camp en aquest indret. No sols no pot fer escrúpol el canvi *AL > AU > o*, sinó creiem que ha tingut certa extensió. La mateixa Sra. Boher, que ens parlava de *Puidobàs*, parlava també del *pomell* de la mà, és a dir del palmell. Es podrà objectar que en aquest cas pot haver-hi influència de *poma*, nom d'una fruita ben coneguda. No obstant, la Ribagorça no és l'única zona on es pot trobar encara l'evolució d'un *au* pretònic a *o*. Parlant del topònim *Vilopriu*, poble del Baix Empordà, ens diu Joan Coromines: «Ni el pas de *l* davant labial a *u* ni la reducció de *au* pretònic a *o* no poden estranyar en una comarca on es diu *taup*, *aubercoc*, *escauçar* (sovint pronunciats *obercoc*, *escoçar*) etc.» (*E. T. C.* I, 46). X. T.

Aubassaubà, Font d'~ (Manacor), V. vol. 1, p. 55.

AUBASTA, l'

Pda. d'hortes de Miravet (Ebre): de l'ár. *al-bás(i)ta* 'estesa de terres', participi o deriv. de l'arrel *bast* 'estendre's', aplicat a un replà herbat o erol de plantes. En realitat és indiferent partir d'un subst. àrab *bastà* o del participi fem. *básita*, perquè en el vulgar hispànic i magrebí s'emmudia la *i* postònica dels participis actius. *RMa* registra el verb *nibásit* (amb participi *básit* i altres formes) s. v. *extendere*, amb glossa «stora», i un substantiu *bisát* «tapetum» glossat «omne quod extenditur», a les pp. 380.2 i 37.

Aubeguins (Alcúdia), V. *Beguins*

-Aubella, Torre de Font-, es pot afegir a l'article *Albera Aubelló*, V. *albelló*

AUBENS

Mas antic, i serra damunt la qual s'aixeca el mas, en el Segre Mitjà, te. de Peramola, prop del trifini amb Gavarrà i Montanissell.

PRON. MOD. *aybéns* Gualter (xviii, 26.25); id. al Puig de Rialb (xviii, 7.18).

DOC. ANT. «--- ipsas ecclesias qui vocant Sta. Maria et S. Petrum, in apend. de Kastr-vetre; et sunt --- in fines de *Lacivice*, prope albeo flumen Secor; afr. or.

in te. de Kabriles, --- mer. monte Madrona, occid. in Se<r>ra de Lacrema --- circii in *Albence*» a. 995 (*Urgellia* III, 241.14); «monte de *Albencio*», cit. junt amb altres llocs veïns, de la dr. del Segre, a. 1073 (*BABL* VIII, 522); «in *Albeiz*» 1081 junt amb *Cubers* (*BABL* VIII, 530).

ETIM. No crec que sigui idèntic a un *albencs* adj. plural (com em suggeria Mn. Pere Pujol, 1957: *pins aybéns*), usat només com adj., són realment una espècie de pins i és cert que en tota aquella serra hi ha grans pinoses (més aviat, però, hi recordo pins rojals etc.): car hauríem de trobar *-INCOS* o cosa semblant en les mencions antigues, i ni en aquestes ni en la pronúncia local moderna les formes no hi lliguen.

Jo havia pensat en dues etimologies diferents (potser totes dues pre-romanes). A) En l'Acte C. *SdUrg.* de 839 s'esmenta una parr. *Lazouez* que hom no ha aconseguit identificar, i només veiem, per l'ordre de l'enumeració, que va entre *Valldarques* (te. *Montanissell*) i *Cortiuda* (te. *Peramola*), ço que no ens allunya gaire d'*Aubens* (per més que aquest sigui un tros a l'E. de la línia recta, que les uniria). Més tard retrobem aquest lloc, relacionat amb *Nuncarga*, que és 3 k. al SE. de *Peramola*: «in ipsa parr. de Sca. Ma. de *Lazvez*, in villa q. voc. *Nabkarrega* --- *Sarri* ---» en un doc. de 1033 que lleigeixo a l'Arx. de Solsona. I en la versió de l'Acte *SdUrg.* que figura en el *Capbreu* del cartulari, es lleigeix clarament *Lauuez*, com comprovo de visu (f° 12v°). Verament, des d'un *Lazovez*, passant per la forma sincopada *Lazvez* del doc. de 1033, s'arriba en fonètica cat. (amb *z > y*) a un *Lauvez* com el del *Cpbr.* I encara que així no arribem a l'*-ens* ni a *A-* de *Aubens*, ens hi acostem força.

B) No ens apartarem tant dels noms coneguts, si ho relacionem amb hidrònims europeus coneguts com *Albenta* (i anàlegs, aplegats per Krahe, *Uns. Aelt. Flussn.* 53). O orònims ja de l'Antiguitat, com *Albincus mons* i *monte Albenza* (Bertoldi, *ZRPh* LVI, 193). I, encara més, podem pensar en el grup que hem aplegat a l'article *Aubàs* (per cert *Aubàs* no és molt lluny, Segre amunt, d'*Aubens*, si bé són noms fonèticament incompatibles). I el que més ens ha d'induir a partir d'una inicial *Au-* o *Aub-*: *Albennes* NP ibero-lusità documentat entre els de la turma salluitana (Schmoll, *Kuhns ZVSpfrg.* LXXXVII, 286); més que més si això ho combinem amb *Autès/Altiès*, també del Segre Mitjà, i que en l'article corresponent, partint de la forma *Auotanse* de l'Acte *SdUrg.*, hem pogut relligar amb *Hautensen* i *Hautensoni*, antics aquitans del Coserans.

50 I afegim-hi encara el complex de noms en *-ENNI*, *-TENNI*, *-BONNIS*, que hem aplegat a l'article *Atens*, i aquest mateix *Atens*. Pertot *-ENNES*, *-TENNES*, *-BENNES*! I d'altra banda els en *Alb-* o *Aub-* que hem aplegat més amunt: sembla que entre uns i altres, sumant-los, tenim la base *ALBENNES* que s'imposa per *Aubens*.

Tanmateix hauríem d'abandonar la pista A)? I és que de fet tampoc havíem arribat a demostrar que el *Laz(o)vez* de l'Acte *SdUrg.* fos el mateix lloc que *Aubens*. En el doc. de 995, on *Lazovez* pren la forma *Lacivice*, va citat junt amb *Albence*, i aquest com a